

פסחים נג. (המשנה) עד נד: (המשנה)

ביאורי מושגים
מכירת בהמה גסה לנוכרי - חכמים אסור למכור לגוי בהמה גסה מחשש שיבוא גם להשכיר או להשאל לו בהמה (כשיהודי משאל לגוי בהמה והיא עושה מלאכה בשבת היהודי עובר על 'לא תעשה כל מלאכה... ובהמתך')

המשנה

מכירת בהמה גסה לגויים - אסורה (כיוון שעומדת לעבודה)
ר' יהודה: מותר למכור בהמה פגועה (כיוון שלא ראויה מלאכה)
בן בתירא: מותר למכור סוס (כיוון שמשמש רק לרכיבה)
היתר מכירת בהמה דקה - תלוי במנהג המקום.
היתר אכילת בשר צלוי בליל הסדר - תלוי במנהג המקום.

ולפי ר' שמעון אין בעיה כיוון שלא הקדיש במפורש את הבשר.

ואם אמר על החיטים שהם לפסח - אין בעיה

במקרים אלו אסור מעיקר הדין
1. אכל גדי מקולס (צלוי כולו על המקל כפי שהיו צולים את קרבן פסח).
2. אמר במפורש על הבשר שהוא לפסח.

המשנה

הערות:
1. מטרת שני המנהגים זהה: למנוע מבני הזוג לעבור על איסור תשמיש המיטה,
2. התנאים נחלקו האם אלו שנוהגים לא להדליק נוהגים כך גם כשיוה"כ חל בשבת (חכמים) או שאז כולם מדליקים (רשב"א).

הדלקת אור ביום כיפור
בבית - תלוי במנהג המקום.
בבתי כנסיות ומדרשות, בבתי חולים, ברחובות חשוכים - מדליקים.

כשיוה"כ חל ביום חול - מברך במוצאי יוה"כ על היתר ההנאה מהאור, (ולכן מברכים רק על אור שדלק במשך יוה"כ)
כשיוה"כ חל בשבת - מברך במוצאי יוה"כ (שהוא גם מוצ"ש) על עצם האור (לכן מברכים על כל אור)

האור של הגיהנום - נברא ביום שני (לכן ביום זה לא נאמר כי טוב)
האור שלנו - עלה בער"ש במחשבה להיבראות - והאדם יצרו בפועל במוצ"ש

10 דברים נבראו בערב שבת:

יצירות על טבעיות: באר (של מרים), מן, וקשת, ענייני הלוחות: כתב (של הלוחות), המכתב (של הלוחות) והלוחות, **מקומות על טבעיים**: קברו של משה, והמערה של משה ואליהו, **אירועים על טבעיים**: פתיחת פי האתון (של בלעם), ופתיחת הארץ (של קורח)
ר' יאשיה מוסיף בשם אביו: איל ושמיר, **ר' יהודה מוסיף**: צבת, **וי"א**: גם מקלו של אהרן, **וי"א**: גם מזיקים **וי"א**: גם בגדו של אדה"ר.
2 דברים עלו במחשבה בער"ש והאדם יצר אותם מאוחר יותר:
אש ופרד
3 דברים עלו במחשבה בשבעת ימי הבריאה ונוצרו מאוחר יותר
הסרחת המת, שכחון המת מהלב, התבואה שתרכב (וי"א גם המטבעות)

7 דברים נבראו לפני שנברא העולם:

תורה ותשובה,
גן עדן והמקום של הגיהנום,
כיסא הכבוד ובית המקדש,
שמו של משיח.

7 דברים נסתרים מבני האדם

יום המיתה ויום הנחמה,
עומק הדין ומה בליבו של חברו,
במה ישתכר האדם,
מתי מלכות דוד תבוא ומתי מלכות הרשע תעלם.